

γωνιστικῶς πρὸς τὴν ἴνσουλίνην, εἴτε διότι ἐλαττώνει τὴν ἔκκρισιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ παγκρέατος, εἴτε διότι παρεμποδίζει τὴν πρόσληψιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ τελικοῦ δργάνου καὶ τὴν σύνθεσιν γλυκογόνου εἰς τὰ διάφορα κύτταρα τοῦ δργανισμοῦ.

ZUSAMMENFASSUNG

Im Anschluss an die Beobachtungen von Roller, haben wir den Antagonismus des Vitamins A gegen Insulin an Kaninchen studiert. In einer ersten Versuchsreihe, bekamen Kaninchen im Gewicht von 1,5-2,1 Kg während 5 Tagen, 10 ccm Vitamin A Konzentrat subkutan (10 ccm Vogan Merck=1.200.000 IE) Am 6ten Versuchstage erhielten die Tiere subkutan 0,15 ccm Insulin, entsprechend einer Kaninchen-Einheit. Wie aus den Kurven der Abb. I hervorgeht, sinkt der Blutzucker nach einer Stunde. In der 2ten Stunde ist der Blutzucker wieder erhöht oder bleibt nahezu auf derselben Höhe. In der zweiten Versuchsreihe bekamen die Tiere 18 ccm Vogan während 6 Tage. Am 7ten Versuchstage erhielten die Tiere 0,15 ccm Insulin. Die Abb. II zeigt, dass der Blutzucker in der 1ten Stunde herabgesetzt ist. In der 2ten Stunde haben wir eine Erhöhung des Blutzuckers gegenüber dem nach einer Stunde beobachteten Wert. In der dritten Versuchsreihe haben wir statt Vogan, 10 ccm Olivenöl subkutan verabreicht. Die gleiche Insulindosis, wie in den vorigen Versuchen erniedrigt den Blutzucker in der ersten Stunde. In der zweiten Stunde ist an Stelle einer Erhöhung des Blutzuckers eine weitere Erniedrigung zu beobachten. In der vierten Versuchsreihe haben wir die Dosis des Olivenöls erhöht. Hier erhielten die Tiere während 6 Tagen 18 ccm Olivenöl subkutan. Das Resultat ist dasselbe wie in der 3ten Versuchsreihe. Vergleiche Abb. III und IV.

Aus dem Pharmakologischen Institut
der Universität Athen.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. M. ROLLER, Über den Antagonismus von Insulin und Vitamin A als Beitrag zur Pathogenese des Diabetes mellitus. Med. Klinik Nr. 20 1937.
2. MARKS, πρβλ. J. H. BURN, Biologische Auswertungsmethoden, 1937 S. 64.

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ.—'Η σημασία τοῦ μεγέθους τῶν κοκκίων διὰ τὴν ἀπορρόφησιν τοῦ ἐνδομυϊκῶς ἐνεθέντος σαλικυλικοῦ βισμουθίου*, ὑπὸ **N. Κλεισιούνη**. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Γ. Ἰωακείμογλου.

'Η ταχύτης τῆς ἀπορροφήσεως τῶν ἐνδομυϊκῶς ἐνιεμένων ἀδιαλύτων ἐνώσεων τοῦ βισμουθίου ἔξαρτᾶται ἐκ πολλῶν συντελεστῶν¹. 'Η διαλυτότης τοῦ σκευάσματος, τὸ μέγεθος τῶν κοκκίων, τὸ εἶδος τοῦ ἐκδόχου, ἡ πυκνότης εἰς Bi, ὁ τόπος τῆς ἐνσεως ἔχουν σημασίαν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπορρόφησιν.

* N. KLISSIUNIS.— Die Bedeutung der Korngroßse für die Absorption des intramuskulär injizierten Wismutsalicylates.

Καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων συντελεστῶν ἀρκεταὶ μελέται ἔχουν γίνει, προκειμένου ὅμως περὶ τῆς σημασίας τοῦ μεγέθους τῶν κοκκίων ὃσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπορρόφησιν ὀλίγαι μελέται ὑπάρχουν ἐν τῇ βιβλιογραφίᾳ. Διὰ τὴν μελέτην τῆς ἀπορροφήσεως τοῦ Bi ἔχομεν τὰς ἀκτινολογικὰς καὶ τὰς χημικὰς μεθόδους. Ὁ Lomholt,² ἀναφέρει ὅτι ἐπὶ ἐνέσεως ὑδατικοῦ ἐναιωρήματος ὁξυχλωριούχου βισμουθίου, BiOCl, μὲ μικρὸν μέγεθος κοκκίων ἡ σκιὰ ἥτο ἀσθενεστέρα κατὰ τὴν ἀκτινοσκόπησιν ἢ ἐπὶ μεγάλων κοκκίων. Ἐπὶ παιδὸς εἰς ὃν ἐγένετο ἔνεσις Bi ((Spirobismol) ὁ F. Leeser³ εὗρεν ὅτι ἡ σκιὰ ἐγένετο ἐντονωτέρα μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου. Ἐκ τούτου προκύπτει ὅτι αἱ ἀκτινολογικαὶ ἔξετάσεις δὲν δύνανται νὰ δώσουν ἀκριβῆ ἀποτελέσματα, διὰ τὴν μελέτην τῆς ἀπορροφήσεως τῶν σκευασμάτων τοῦ βισμουθίου. Διὰ τοῦτο ἡμεῖς μετεχειρίσθημεν χημικὰς μεθόδους διὰ τὴν μελέτην τοῦ προβλήματος τούτου.

ΧΗΜΙΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ Bi

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὴν αὐτὴν μέθοδον διὰ μικρὰ καὶ μεγάλα ποσὰ Bi. Διὰ τὸν ποσοτικὸν προσδιορισμὸν μικρῶν ποσῶν Bi εἰς τὰ οὖρα, κόπρανα, καὶ δργανα ἔχρησιμοποιήσαμεν τὴν μέθοδον Bodnár-Carell⁴. Κατὰ τὴν μέθοδον ταύτην ὁξειδοῦται ἡ πρὸς ἔξετασιν οὐσία εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν τῇ προσθήκῃ H₂O₂ καὶ HNO₃. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ Bi γίνεται εἴτα χρωματομετρικῶς διὰ προσθήκης ιωδιούχου καλίου ὅπότε παράγεται βισμουθιωδικὸν κάλιον (KBiJ4.). Πρὸς τοῦτο 50-100 κ.ἔ. οὔρων ἔξατμιζονται ἐντὸς κάψης ἐκ πορσελάνης ἢ γαλαζίου μέχρι ξηροῦ.

(Ἐπὶ κοπράνων λαμβάνωνται ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν ξηρανθέντων κοπράνων 2-3 γρ.⁵). Κατόπιν θερμαίνεται ἡ κάψα εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς φλογός, παρεμβαλλομένου πλέγματος ἐξ ἀμιάντου. Εἴτα θερμαίνεται ἡ κάψα ἀπ' εὐθείας διὰ τῆς φλογός. Μετὰ τὴν φῦξιν κονιοποιεῖται ὁ ἄνθραξ, διαποτίζεται δι' ὀλίγων κ.ἔ. 10% H₂O₂, ξηραίνεται καὶ πυροῦται.

Ἐὰν ἡ τέφρα εἶναι ἀκόμη φαιὰ ἐπαναλαμβάνεται ἡ ὥς ἀνω ἐπεξεργασία. Τελικῶς διαποτίζεται ἡ τέφρα μὲ πυκνὸν HNO₃, ξηραίνεται πυροῦται καὶ οὕτω καθισταται τελείως λευκή. Ἡ ληφθεῖσα τέφρα διαλύεται ἐν θερμῷ εἰς 5 κ.ἔ. 10% HNO₃. Τὸ διάλυμα διηθεῖται καὶ ἀποπλύνεται ἡ κάψα καὶ ὁ ἡθμός δις διὰ 5 κ.ἔ. θερμοῦ 10% HNO₃. Εἰς τὸ ψυχθὲν διήθημα ὅπερ δέον νὰ εἶναι διαυγὲς καὶ ἄχρουν (ἄλλως ἀποχρωματίζεται δι' ὀλίγου Carbo medicinalis Merck) προστίθενται 6 σταγ. 1% διαλ. διειώδους νατρίου, 3 σταγ. 1% διαλ. ἀμύλου καὶ 2 κ.ἔ. 20% διαλ. ιωδιούχου καλίου καὶ συμπληροῦται τελικῶς δι' ὑδατος εἰς ὅγκον 20 κ.ἔ.

Ως πρότυπον διαλ. Bi μετεχειρίσθημεν τὸ ὑπὸ τῶν Baggesgaard, Rasmussen, Jackerott καὶ Schou⁶ προταθέν. 1 γρ. ὑπονιτρικοῦ βισμουθίου διαλύεται εἰς 10 κ.ἔ. ἀραιοῦ HNO₃ καὶ τὸ διάλυμα τοῦτο χύνεται εἰς 200 κ.ἔ. 1% NH₃. Τὸ

Ιζημα όποια πλέονται διά ζέοντος υδατος καὶ ξηραίνεται. Εἰτα πυροῦται ἐλαφρῶς μέχρι σταθεροῦ βάρους. Ἐκ τούτου λαμβάνονται 0,115 γρ. διαλύονται εἰς δλίγα κ.έ. 10% HNO_3 καὶ τὸ ὅλον συμπληροῦται εἰς 1000 κ.έ. 1. κ.έ. τοῦ διαλύματος = 0,1mg. Βί.

Ἐκ τοῦ προτύπου διαλύματος λαμβάνονται ποσότητες ἀντιστοιχοῦσαι περίου πρὸς τὰς τοῦ ἔξεταζομένου διαλύματος καὶ συμπληροῦται ὁ ὅγκος εἰς 15 κ.έ. διὰ 10% HNO_3 προστίθενται αἱ αὐταὶ ως ἄνω ποσότητες NaHSO_3 , ἀμύλου καὶ ιωδιούχου καλίου καὶ τὸ ὅλον συμπληροῦται δι' υδατος εἰς 20 κ.έ. Εἰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ ποσότης τοῦ Βί ὑπερβαίνει τὸ 1 χιλ. ἀραιοῦται τὸ ληφθὲν διάλυμα ἀναλόγως μὲν νιτρικὸν δξύ. Κατὰ τὴν ἀραιώσιν δέον νὰ προστεθοῦν τὰ ἄλλα ἀντιδραστήρια (NaHSO_3 κλπ.) οὕτως ὥστε νὰ προκύψουν αἱ ἄνω ρηθεῖσαι πυκνότητες. Διὰ τὴν χρωματομέτρησιν ἔχονται ποιηθεῖσαι μετρικοὺς κυλίνδρους ὑψους 220 mm καὶ διαμ. 15 mm. Ο ὑπολογισμὸς γίνεται κατὰ τὰ γνωστά.

Πρὸς ἔλεγχον τῆς ως ἄνω μεθόδου προσετέθησαν εἰς 50 κ.έ. οὔρων¹ 0,5 mg. Βί. Εὑρέθησαν 0,46.² Εἰς δεύτερον πείραμα προσετέθησαν 0,5 mg. Βί. Εὑρέθησαν 0,49.

Ο προσδιορισμὸς τοῦ Βί εἰς τὰ ὅργανα γίνεται ως ἔξης: Τὸ ὅργανον ξηραίνεται ἐπὶ υδατολούτρου, προστίθενται ἐκ διαλύματος νιτρικοῦ ἀσβεστίου (τοῦτο παρασκευάζεται διὰ διαλύσεως 30 gr. CaCO_3 purissimum Merck εἰς πυκνὸν HNO_3 καὶ ἀραιώσεως τοῦ διαλύματος εἰς 100 κ.έ. διὰ 20% HNO_3) κ.έ. εἰς ἀναλογίαν 10% ἐπὶ τοῦ βάρους τοῦ προσφάτου ὀργάνου καὶ 1-2 κ.έ. πυκνοῦ HNO_3 . Η κάψα θερμαίνεται ἐπὶ τοῦ υδατολούτρου μετὰ προσοχῆς μέχρι ξηροῦ. Η ἔξετασις ἐκτελεῖται περαιτέρω ως καὶ ἐπὶ τῶν οὔρων, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν χρησιμοποιεῖται H_2O_2 ἀλλὰ μόνον HNO_3 . Πρὸς ἔλεγχον τῆς μεθόδου προσετέθησαν εἰς ἥπαρ (περίου 10 γρ.)¹ 0,1mg. Βί, εὑρέθησαν 0,096². Προσετέθησαν 0,06 mg. Βί εὑρέθησαν 0,062.

Διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀποθέματος Βί, εἰς τοὺς μῦς (πρβλ. κατωτέρω) ὅπερ δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ καὶ 30 χιλ. Βί, δὲν ἡδυνήθημεν νὰ ἐφαρμόσωμεν τὴν ἄνω μέθοδον. Τοῦτο δέ, διότι κατὰ τὴν ἀποτέφρωσιν τῶν ὀστῶν τοῦ σκέλους παράγεται μέγα ποσὸν ἀλάτων δυσδιαλύτων ἐν 10% HNO_3 καὶ τὰ λαμβανόμενα ἀποτελέσματα δὲν εἶναι ἀκριβῆ. Πρὸς προσδιορισμὸν τοιούτων ποσῶν μετὰ τὴν ἀποτέφρωσιν κατὰ Bodnár-Carell κατεβυθίσαμεν τὸ Βί δι' ὑδροθέσιου. Πρὸς τοῦτο εἰχομεν ὑπ' ὄψιν τὰς μεθόδους τῶν Paget-Langeron καὶ Devriendt⁷ καθὼς καὶ τὰς μεθόδους Vauers⁸ καὶ Pouzergues⁹. Τὸ λαμβανόμενον Bi_2S_3 διαλύεται ἐν HNO_5 . Δι' ἀμμωνίας καθι-ζάνεται ως $\text{Bi}(\text{OH})_3$ καὶ μεταβάλλεται διὰ πυρώσεως εἰς Bi_2O_3 . Τοῦτο δύναται νὰ ζυγισθῇ ἡ καὶ νὰ προσδιορισθῇ χρωματομετρικῶς ως περιεγράψαμεν ἀνωτέρω. Ἐν λεπτομερείᾳ ἡ μέθοδος ἐκτελεῖται ως ἔξης:

Η ἀποτέφρωσις τοῦ σκέλους γίνεται ως ἄνω κατὰ Bodnár-Carrel διὰ $\text{Ca(NO}_3)_2$ καὶ HNO_3 ἐντὸς καψῶν γαλαζίου. Η τέφρα διαλύεται εἰς ἀραιὸν HCl ἐν θερμῷ. Τὸ διάλυμα ἔξουδετε-

ροῦται δι' ἀμμωνίας τῇ προσθήκῃ δείκτου, πορτοκαλιοχρόου τοῦ μεθυλίου καὶ ὁξινίζεται ἐλαφρῶς διὰ HCl. Εἰς τὸ διάλυμα διαβιβάζεται ἐπὶ $\frac{1}{2}$ ὥραν ἰσχυρὸν ρεῦμα H_2S . Τὸ ἔζημα ἀφίνεται ἐπὶ μερικὰς ὡρας καὶ διηθεῖται. Τὸ Bi_2S_3 ἐκπλύνεται δι' ὑδροθειούχου ὄδατος καὶ εἴτα διὰ ζέοντος ὄδατος. Εἴτα διαλύεται ἐν θερμῷ εἰς 20% HNO_3 . Εἰς τὸ διήθημα προστίθεται πρὸς ἀποχωρισμὸν τυχὸν ὑπάρχοντος χαλκοῦ NH_3 καὶ μικρὰ περίσσεια διαλύματος (NH_4)₂ CO_3 . Τὸ ὅλον θερμαίνεται μέχρι βρασμοῦ καὶ διηθεῖται δι' ἡθμοῦ ἄνευ τέφρας. Τὸ σχηματισθὲν $Bi(OH)_3$ ἐκπλύνεται διὰ ζέοντος ὄδατος. Οἱ ἡθμὸς ξηραίνεται εἰς 100° καὶ ἀποτεφροῦται. Εἰς τὸ σχηματισθὲν Bi_2O_3 προστίθενται δλίγαι σταγόνες HNO_3 , θερμαίνεται τὸ χωνευτήριον ἐπὶ ὄδατολούτρου μέχρι ξηροῦ πυροῦται καὶ ζυγίζεται. Ἡ πύρωσις καὶ ζυγίσις ἐπαναλαμβάνεται μέχρι σταθεροῦ βάρους.

Πρὸς ἔλεγχον τῆς μεθόδου ἀναφέρομεν τὰ ἔξηγις πειράματα: 1) Εἰς 1 διπίσθιον σκέλος ὑδατοῦ χοιριδίου (30 gr. περίπου) προσετέθησαν 33,1 mg. Bi. ὡς Bism. subsalicylicum. Εύρεθησαν 32,6. 2) Εἰς δεύτερον πείραμα προσετέθησαν 33,05 mg. Bi ὡς Bism. subsalic. Εύρεθησαν 33,1.

ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ ΕΠΙ ΖΩΩΝ

Διὰ τὰ πειράματα ἔχρησιμοποιήθη σαλικυλικὸν βισμούθιον. Τὸ ἔναιώρημα τούτου δι' ἐνέσεις παρεσκευάσθη κατὰ τὴν Βρεττανικὴν Φαρμακοποίαν (Injectio Bis-muthi Salicylatis). Εἰς τὸ ἔτοιμον ἔναιώρημα προσθέτομεν μικρὰ ὑάλινα σφαιρίδια πρὸς ἐπίτευξιν ὁμοιομόρφου διαγομῆς, τοῦ ἀδιαλύτου σαλικυλικοῦ βισμουθίου. Ἐχρησιμοποιήσαμεν σκευάσματα διαφόρων οίκων τὰ ὅποια ἔχουν διάφορον μέγεθος κοκκίων. (Πίναξ 1).

Π Ι Ν Α Ξ 1.

Σ κεύ α σ μ α:		Περιεκτικότης εἰς Bi_2O_3		Μέγεθος κοκκίων εἰς μ.
		(Οἱ ἀριθμοὶ προέρχονται ἐξ ἀναλύσεων)		
1. Σαλικυλικὸν Βισμούθιον	Merck	Ποιότης D.A.B. 6 Δεῖγμα A'	64%	0,82—49,2
2. Σαλικυλικὸν Βισμούθιον	Merck	Ποιότης D.A.B. 6 Δεῖγμα B'	64%	1,02—24,6
3. Σαλικυλικὸν Βισμούθιον	Schuchard		48%	0,82—147
4. Σαλικυλικὸν Βισμούθιον	Oderberg*		40%	0,82—126
5. Σαλικυλικὸν Βισμούθιον	Britisch Drug Houses	Ποιότης Βρεττ. Φαρμακοπ.	64%	4,1 —102,5
6. Σαλικυλικὸν Βισμούθιον	Bayer M. Lucius	Ποιότης D.A.B. 6	64%	1,0 —36,9

* Προέρχεται ἀπὸ τὴν Société anonyme des Usines chimiques d'Oderberg. Περιέχει μικρότερον ποσὸν Bi, ἐν συγκρίσει μὲ τὰ ἄλλα σκευάσματα. Διδει ὑετικὴν τὴν ἀντίδρασιν ἐλευθέρου σαλικυλικοῦ δέξος.

Εἰς πρώτην σειρὰν πειραμάτων ἔξητάσαμεν ἐπὶ κυνῶν τὴν ἀπέκκρισιν τοῦ Bi εἰς τὰ οὖρα καὶ κόπρανα, ὡς καὶ τὴν ἀπόθεσιν τοῦ Bi εἰς τὰ διάφορα ὅργανα αὐτῶν. Ἐπὶ ἐνδομυϊκῆς ἐνέσεως 0,066 g. Bi εἰς τὴν γλουτιτιαίν χώραν καὶ διαρκείας ζωῆς

20 ήμερών δὲν ύπαρχουν σημαντικαὶ διαφοραὶ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπέκκρισιν τοῦ Bi μεταξὺ σκευασμάτων ἐκ μεγάλων ἢ μικρῶν κοκκίων. (ἀπεκκριθὲν Bi εἰς οὕρα καὶ κόπρανα εἰς διάστημα 20 ήμερών περίπου 4 mg.).

"Οσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπόθεσιν τοῦ Bi εἰς τὰ διάφορα ὄργανα τοῦ κυνὸς ἐπὶ ἐνδομυϊκῆς ἐνέσεως 0,062 g. εἰς τὸν δεξιὸν μηρὸν καὶ διαρκείας ζωῆς 12 ήμερών δὲν ύπαρχουν διαφοραί. (Νεφροὶ 2,1-2,7 mg.—^τΗπαρ 0,2-0,25 mg.—σπλήν 0,17-0,23 mg). Εἰς δευτέραν σειρὰν πειραμάτων προσδιωρίσαμεν τὸ ἀπορροφώμενον Bi καὶ δι' ἔξετάσεως τῆς ἀποθέσεως αὐτοῦ εἰς τὰ ὄργανα τοῦ ινδικοῦ χοιριδίου (Πίναξ 2). Η ἔνεσις γίνεται ἐνδομυϊκῶς εἰς τὸν δύσθιτον δεξιὸν μηρόν. Διάρκεια ζωῆς ἀπὸ τῆς ἐνέσεως 11 ήμέραι. Μέγεθος κοκκίων (ἴδε πίναξ 1).

ΠΙΝΑΞ 2.

Σκεύασμα	'Ενεθὲν Bi εἰς mg [*] "Ογκος 1 κ.έ.	Εύρεθὲν ποσὸν Bi εἰς mg		
		Νεφροὶ	Τυφλὸν ἔντερον ἄνευ περιεχομέν.	^τ Ηπαρ ἄνευ χολ. κύστεως
Merck Δεῖγμα A'.	0,0295	0,19	0,24	0,03
Merck Δεῖγμα B'.	0,032	0,13	0,27	—
Usines chimiques d'Oderberg	0,032	0,17	0,21	0,023

* Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι δὲν ύπελογίσθησαν ἀλλὰ ἡλέγχθησαν χημικῶς.

'Εξ 80 τοιούτων πειραμάτων προκύπτει ὅτι αἱ παρατηρούμεναι διαφοραὶ, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπόθεσιν τοῦ Bi ἐπὶ σκευασμάτων μὲ διάφορον μέγεθος κοκκίων εἶναι μικραί.

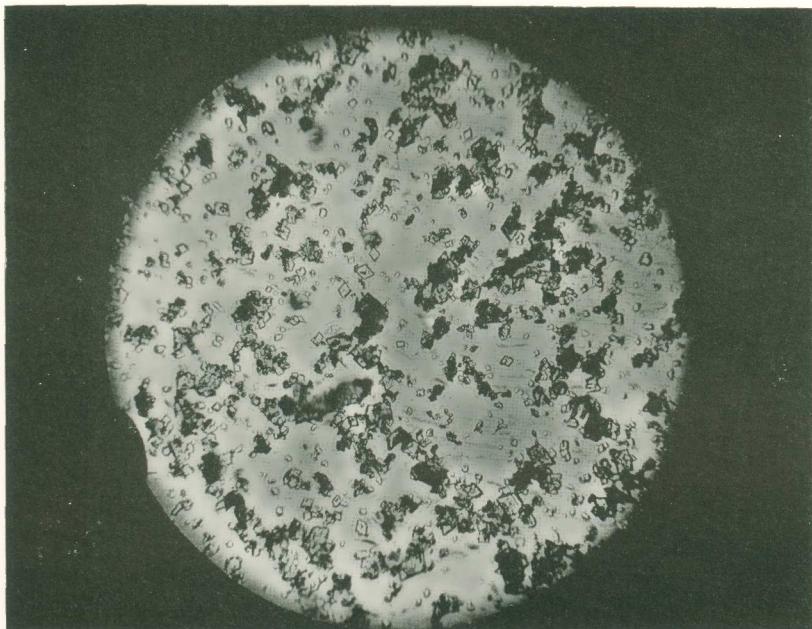
Εἰς τρίτην σειρὰν πειραμάτων προέβημεν δῶς ἔξης: Εἰς τὸ δύσθιτον σκέλος ινδικοῦ χοιριδίου ἐγένετο ἐνδομυϊκὴ ἔνεσις, ἐναιωρήματος διαφόρων σκευασμάτων σαλικυλικοῦ βισμούθιου.

Μετὰ 11 ήμέρας ἀπεκόψαμεν τὸ σκέλος καὶ μετὰ τὴν καῦσιν τῶν ὄργανικῶν οὐσιῶν ἔξητάσαμεν τὸ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐνέσεως ἀπομεῖναν Bi. Δι' ἀφαιρέσεως τοῦ οὔτω εὑρεθέντος Bi ἀπὸ τοῦ ἐνεθέντος εύρισκομεν τὴν ἀπορροφηθεῖσαν ποσότητα. (Πίναξ 3).

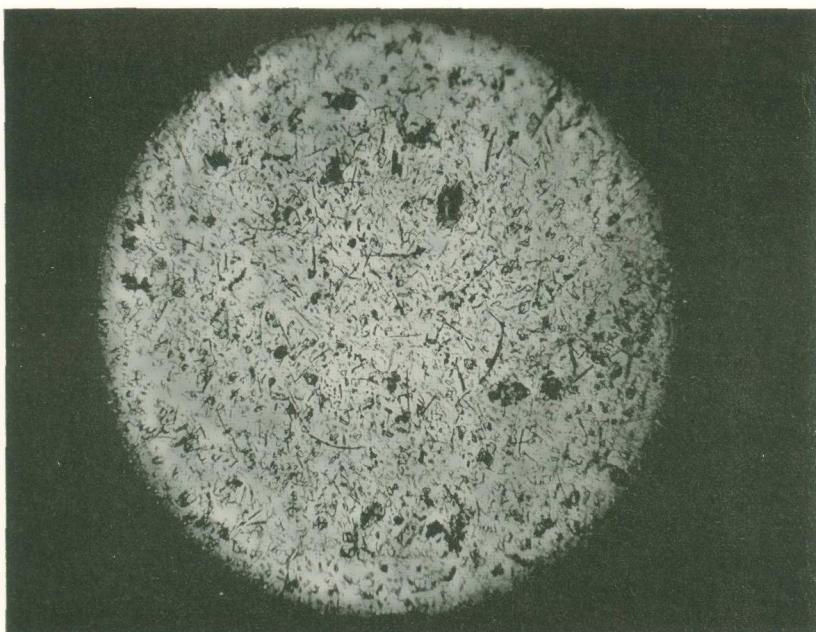
ΠΙΝΑΞ 3.

Σκεύασμα	'Ενεθὲν Bi εἰς mg "Ογκος 1 κ.έ.	Μέγεθος κοκκίων εἰς μ.	'Απορροφηθὲν Bi εἰς mg %
1. Usines chimiques d'Oderberg	34,4	0,82-246	11,0 34,8
2. Schuchard	32,7	0,82-147	11,2 34,2
3. Britisch Drug Houses	33,8	4, 1-102,5	9,8 29,0
4. Merck Δεῖγμα A'.	29,5	0,82-49,2	6,8 28,3
5. Merck Δεῖγμα B'.	33,6	1,02-24,6	8,9 26,5
6. Bayer M. Lucius.	35,1	1,00-36,9	9,45 26,9

Ν. ΚΛΕΙΣΙΟΥΝΗ. — Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΤΩΝ ΚΟΚΚΙΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΙΝ ΕΝΔΟΜΥΙΚΩΣ
ΕΝΕΘΕΝΤΟΣ ΣΑΛΙΚΥΛΙΚΟΥ ΒΙΣΜΟΥΘΙΟΥ.

*Εἰκ. 1. — Λιά φυγοκετρούσεως ἀποχωρισθέντα μεγάλα κοκκία
τοῦ σκενάσματος οαλικυλικοῦ βισμούθιον τῶν Usines d'Oderberg. Μεγέθυνσις 1:250.
Durch Zentrifugieren abgetrennte grosse Teilchen des Präparates Wismuthsalicylat
der Usines d'Oderberg. Vergrösserung 1:250.*

*Εἰκ. 2. — Λιά φυγοκετρούσεως ἀποχωρισθέντα μικρὰ κοκκία τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄγωθη
σκενάσματος. Μεγέθυνσις 1:250.
Durch Zentrifugieren abgetrennte kleine Teilchen desselben Präparats. Vergrösserung 1:250.*

Ἐκ τοῦ πίνακος προκύπτει ὅτι ἡ ἀπορρόφησις εἶναι δλίγον τι μεγαλυτέρα ἐπὶ μεγάλων κοκκίων.

Δύναται τις βεβαίως νὰ φέρῃ τὴν ἀντίρρησιν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συγκριθοῦν σκευάσματα διαφόρων προελεύσεων, διὰ τοῦτο τὸ ἄνω ἀναφερόμενον σκεύασμα τῶν Usines d'Oderberg κατειργάσθη οὕτως, ὥστε ἐλήφθησαν κοκκία διαφόρου μεγέθους. Ἡ κατεργασία διὰ κοσκινίσεως μέσῳ λεπτοτάτων κοσκίνων δὲν ἀπέδωσε ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Τούναντίον διὰ βραχείας φυγοκεντρήσεως κατορθοῦται ὁ ἀποχωρισμὸς τῶν μικρῶν κοκκίων ἀπὸ τὰ μεγάλα (πρβλ. εἰκ. 1 καὶ 2). Πρὸς τοῦτο εἰς σωληνάριον φυγοκεντρήσεως 15 κ.ἔ. φέρομεν 10 κ.ἔ. ὕδατος. Ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τούτου ἀποτίθεται στιβάς σαλικυλικοῦ βισμούθιου. Φυγοκεντροῦμεν ἐπὶ 20 δευτερόλεπτα περίπου. Εἰς τὸν βιθὸν τοῦ σωληναρίου ἀνευρίσκομεν σωμάτια μέχρι 225 μ. ἐνῷ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος παραμένουν κυρίως βελόναι μεγέθους μέχρι 61,5 μ. Ἡκ τῶν οὕτω ἀποχωρισθέντων κοκκίων παρεσκευάσαμεν ἔναιωρήματα. Τὰς ἐνεθείσας ποσότητας ἔμφανει ὁ κάτωθι πίναξ (Πίναξ 4). Πρόκειται καὶ ἐνταῦθα περὶ πειραμάτων ἐπὶ ἴνδικῶν χοιριδίων εἰς ἡ ἀπορροφηθεῖσα ποσότης προκύπτει ἐκ τοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐνέσεως εὑρεθέντος Bi. Ο προσδιορισμὸς οὗτος ἐγένετο πάντοτε 11 ἡμέρας μετὰ τὴν ἔνεσιν.

ΠΙΝΑΞ 4.

Μέγεθος κοκκίων	² Ἐνεθὲν Bi εἰς mg ^{"Ογκος 1 κ.ἔ.}	³ Απορροφηθὲν Bi εἰς mg %
1. μέχρι 225 μ.	37,15	13,65
2. μέχρι 225 μ.	37,15	7,95
3. μέχρι 61 μ.	37,4	10,9
4. μέχρι 61 μ.	37,4	14,1

Ἐκ τοῦ πίνακος προκύπτει ὅτι αἱ διαφοραὶ εἶναι μικραὶ καὶ δὲν ἐπιτρέπουν νὰ συμπεράνῃ τις ὅτι ἐπὶ ἐνέσεως μικρῶν κοκκίων ἡ ἀπορρόφησις εἶναι μεγαλυτέρα. Εἰς τὴν σειρὰν ταύτην τῶν πειραμάτων ἐξετελέσθησαν ἐν συνόλῳ 60 προσδιορισμοί. Σημειώτεον ὅτι ἡ ἀπορρόφησις κυμαίνεται ἀπὸ ζώου εἰς ζῷον καθὼς τοῦτο ἔχει παρατηρηθῆναι καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων εἰς οὓς ἐγένετο ἔνεσις τοῦ αὐτοῦ σκευάσματος (πρβλ. Sollmann Manual of Pharmacology. "Εκδ. 5^η σ. 973. 1937).

Εἰς 5^{ην} σειρὰν πειραμάτων τὰ κατόπιν φυγοκεντρήσεως ληφθέντα ἔναιωρήματα ἔδοθησαν ὑποδορείως εἰς λευκοὺς ποντικούς. Μετὰ 6 ἡμέρας ἐθανατώθησαν τὰ ζῷα. Τὰ πτώματα ἀπετεφρώθησαν καὶ εἰς τὴν τέφραν προσδιωρίσθη τὸ Bi. Τὸ ἐνεθὲν Bi ἀνήρχετο εἰς 6 χιλ. περίπου ἐκ τῶν ὅποιων ἐλάχιστον ποσὸν εἶχεν ἀπεκριθῆ καὶ δὴ δλιγώτερον τοῦ 1 χιλ. Οὐδεμίᾳ δὲ προέκυψε διαφορὰ μεταξὺ τῶν 2 ἔναιωρημάτων διαφόρου μεγέθους κοκκίων.

Τέλος είς 6^{ην} σειράν πειραμάτων ἐδόθησαν εἰς τὸ αὐτὸν ίνδικὸν χοιρίδιον εἰς μὲν τὸ δεξιὸν σκέλος τὸ ἐναιώρημα μὲ τὰ μεγάλα κοκκία καὶ εἰς τὸ ἀριστερὸν σκέλος τὸ ἐναιώρημα μὲ τὰ μικρὰ κοκκία. Οὕτω π.χ. ἐπὶ ἐνέσεως 16 χιλ. Βί εἰς δύκον 0,5 κ.ἔ. ἀπερροφήθησαν περίπου 4 χιλ. εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις. Ἡ σειρὰ αὕτη περιλαμβάνει 40 τοιαῦτα πειράματα. Δὲν προκύπτει ἐπομένως καὶ ἐνταῦθα διαφορὰ ἐπὶ ἐνέσεως μὲ μικρὰ ἢ μεγάλα κοκκία.

Ἡ ἔργασία αὗτη ἐγένετο τῇ ὑποδείξει τοῦ κ. Γ. Ἰωακείμογλου.

Z U S A M M E N F A S S U N G

Nur durch chemische Methoden lässt sich die Grösse der Resorption der Wismutpräparate feststellen. Die Wismutbestimmung erfolgte nach der Methode von Bodnár-Carell.

Durch Kontrollanalysen hatten wir uns vorher überzeugt, dass mit dieser Methode kleinste Wismutmengen im Harn, Fäces und Organen genau bestimmt werden können. Bei der Bestimmung von grösseren Wismutmengen in Gegenwart von Knochen, konnten wir diese Methode nicht anwenden. Zu diesem Zweck lässt sich sehr gut die Veraschung nach Bodnár-Carell mit der Fällung des Bi als Bi_2S_3 kombinieren. Das gebildete Bi_2S_3 wird dann als Bi_2O_3 gewogen oder kolorimetrisch bestimmt. Kontrollanalysen hatten uns gezeigt, dass diese Methode genaue Resultate liefert. In einer ersten Versuchsreihe haben wir Wismutsalicylat verschiedener Herkunft und verschiedener Korngrösse Hunden intramuskulär injiziert und die Ausscheidung und Verteilung in den Organen verfolgt. Besondere Unterschiede in der Ausscheidung, wie auch in der Verteilung des Bi in den Organen des Hundes lassen sich nicht feststellen.

In einer zweiten Versuchsreihe haben wir die Verteilung des Bi in den Organen des Meerschweinchens bei Wismutpräparaten mit verschiedener Korngrösse bestimmt. Wir fanden auch hier keine bedeutenden Unterschiede.

In einer dritten Versuchsreihe haben wir das an der Injectionsstelle unresorbierte Bi bestimmt. Die resorbierte Menge ergibt sich durch Abziehen der injizierten von der in der Injectionsstelle gefundenen.

Da man den Einwand erheben kann, dass der Vergleich von Präparaten verschiedener Herkunft nicht zulässig ist, haben wir bei einem Präparat durch Zentrifugieren die kleinen Teilchen von den grösseren abgetrennt. Auch hier fanden sich keine nennenswerten Unterschiede. Um die Unterschiede von Tier zu Tier auszuschliessen haben wir bei demselben Tier in den rechten Oberschenkel das Präparat mit den grossen Teilchen und in den linken Oberschenkel das Präparat mit den kleinen Teilchen injiziert. Auch hier fanden wir keine nennenswerten Unterschiede.

Auch bei weissen Mäusen, denen wir kleine Wismutmengen desselben

Präparats, aber verschiedener Korngrösse injizierten, konnten wir nach dem Tode keine Unterschiede in den im Körper gefundenen Wismutmengen feststellen.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. A. W. FORST, Heffters Hndb. **3**, 4^{ον} μέρος, σ. 2410 - 2429.
  2. LOMHOLT, πρόβλ. FORST, loc. cit., σ. 2416.
  3. F. LEESER, " " " " σ. 2416.
  4. J. BODNAR - A. KARELL, *Biochem. Ztschr.*, **199**, σ. 29, 1928.
  5. G. BARKAN - E. KINGISEPP - J. OLESK, *Deutsche Med. Wochenschr.*, 1925, **25**, σ. 997.
  6. Πρόβλ. P. RONA, *Praktikum der physiolog. Chemie*, 2^{ον} μέρος, Berlin 1929, σ. 633.
  7. Πρόβλ. A. W. FORST, loc. cit., σ. 2313.
  8. " " " " σ. 2311.
  9. " " " " σ. 2317.
-